

3a Universitat Nova Història: la nostra història

Autor: Francesc Magrinyà
Data de publicació: 20-07-2016

En Francesc Magrinyà ha redactat un article per animar els montblanquins i els habitants de la Conca de Barberà a participar a la 3a Universitat Nova Història.

Ben aviat els montblanquins —els de naixença i els de sentiment— i la bona gent de la nostra estimada Conca de Barberà estem convidats de nou a endinsar-nos en la nostra pròpia història. Durant els cinc primers dies d'agost, el convent de Sant Francesc de Montblanc tornarà a acollir per segona vegada la Universitat Nova Història (la primera es va desenvolupar a l'estiu de l'any 2013 a Crespià, al Pla de l'Estany). Enguany desenvoluparem a la Vila Ducal les terceres jornades d'aquesta universitat d'estiu. I és que ja a l'any passat per les mateixes dates se celebraren a les sales que envolten el claustre reconstruït del nostre convent conferències, comunicacions, taules rodones, visionatge de pel·lícules, lectura de manifestos, presentació de llibres i audició de concerts a l'entorn de l'objectiu de recerca que impulsa la institució organitzadora d'aquestes “universitats”: l'Institut Nova Història.

Com ja és força conegut per la societat catalana, aquesta entitat fou creada ja fa gairebé 10 anys després que l'investigador Jordi Bilbeny constatés i provés científicament els següents fets. que En Cristòfor Colom descobridor d'Amèrica per als europeus fou un noble català de Barcelona emparentat amb la casa reial catalana per la banda dels descendents de la nissaga de Jaume d'Urgell dit el Dissortat, que l'empresa descobridora fou preparada des del Principat de Catalunya i els altres regnes de la monarquia catalana, i, finalment, que pel cap baix les primeres exploracions, conquesta i colonització del Nou Món foren finançades, organitzades, legislades i executades per persones de la nostra Nació. Alhora, l'estudiós arenyenc, cap de recerca de l'Institut, i, amb ell, la mateixa institució en bloc han posat damunt la taula del debat històric el fet que la història de la Nació i Cultura Catalanes, sobretot la dels segles XV, XVI i XVII, ha estat greument deturpada, adulterada i, al capdavant, falsificada a mans de la censura d'estat espanyola i de la censura eclesiàstica de la Inquisició. L'INH, doncs, fou fundat amb l'objectiu d'obrir al gran públic les troballes d'aquell i d'altres estudiosos, de redescobrir el passat que ens va ser ignominiosament arrabassat i, finalment, amb l'objectiu de fer conèixer aquest passat esborrat als catalans d'avui. I no només el nostre passat històric, polític i militar, sinó també l'artístic i el literari. En definitiva, el passat de la “civilització” catalana. I encara més, Nova Història

està convençuda que el fenomen de la censura ha distorsionat sistemàticament el relat històric d'Europa i, al capdavant, de tota les civilitzacions humanes que han estat conformades en la seva major part a través de l'escriptura. Aquest fenomen, la ciència històrica mai no l'ha posat seriosament i amb totes les conseqüències al centre del debat científic. I si ens hi parem a pensar, resulta que afrontar-lo és cabdal si volem conèixer la realitat dels fets així com s'esdevingueren. Es tracta, senzillament, d'una revolució copernicana en el camp de la història.

He començat aquest article afirmant que els montblanquins i els estadants de la Conca estem convidats a endinsar-nos a través de la 3a Universitat en el nostre propi i exclusiu passat. No he dit ni de bon tros cap extravagància. Uns exemples. ¿Saben els montblanquins que a l'ermita de Sant Joan de la Muntanya s'hi allotjà l'Elionor d'Urgell, germana de Jaume el Dissortat, el perdedor de Casp, i que aquesta dama fou la tieta-àvia d'En Cristòfor Colom quan aquest es casà a Portugal amb Felipa d'Avís-Coïmbra i Urgell, néta de Jaume el Dissortat? D'altra banda, ¿s'han parat mai a pensar que el carrer de Pere Daguí de la vila fa referència a un il·lustre estudiós de Ramon Llull al segle XV que hi fou nascut i fou contemporani d'En Cristòfor Colom?. Doncs bé, l'obra escrita que s'ha conservat —per bé que amb tergiversacions— d'En Colom està amarada de les teories, sobretot geogràfiques, d'En Llull, teories a les quals En Daguí donà una gran embranzida. Es conegueren En C. Colom i En P. Daguí? Així mateix, ¿la gent de la comarca és conscient que el nunci apostòlic Bernat Boïl, monjo de Montserrat i primer missioner d'Amèrica en el segon viatge colombí, féu vida eremítica a l'ermita de l'Abellera en direcció a la Febró i davant dels esplèndids cingles de la serralada de Prades? Encara més preguntes adreçades als meus compatriotes. ¿Tenen ells coll avall que el carrer d'Antoni Palau i Dolcet de Montblanc vol fer remembrança d'un il·lustre veí, gran bibliòfil i autor d'unes molt apreciades Guia de Montblanc i Guia de la Conca de Barberà i que, a més a més, va organitzar a l'Ateneu de Barcelona les conferències amb què el 1928 el peruà Luís Ulloa donà una gran empenta a la tesi del Colom català, empenta que ha arribat fins avui? I no m'oblido de fer esment d'un altre colombista català nat a Montblanc i també gran bibliòfil: En Josep Porter i Rovira, que escrigué una biografia d'En C. Colom en tant en quant aquest era barceloní. I acabo amb una observació. Els vells carreus que han d'albergar la 3a Universitat pertanyen a un conjunt d'edificis que havia estat consagrat, com sabem, a Sant Francesc. Doncs bé, hi ha tot un seguit de tradicions molt antigues segons les quals En Francesc va venir a Catalunya per Barcelona. El cas és que hi ha notícies i edificis que recorden el pas del sant per molts pobles catalans (qui hi estigui interessat, trobarà al nostre web articles que en parlen). També a Montblanc. També per Montblanc. També pel convent de Sant Francesc. Sí, aquesta Universitat ha d'interessar els montblanquins. I a tota la Conca.

Francesc Magrinyà Rull, filòleg